



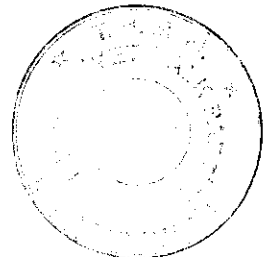
T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih: 34 Nisan 2012
Sayı: 34

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Yükseköğretim Kanununda değişiklik yapılmasına dair kanun teklifim gerekçesiyle ekte sunulmuştur. Gereğini arz ederim. 24.04.2012

Av. Mahmut TANAL
İstanbul Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI				
Tali Komisyon				
Esas Komisyon	Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor			
Tarih:	02 Mayıs 2012		E. No: 2/536	
Ysm.Uzm.	Bşk.Yrd.	Başkan	Gn.Sek.Yrd.	Çi.Sek.
AB	16	16	16	16
TBMM BAŞKANI		16		



GENEL GEREKÇE

2547 Sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun "Yükseköğretim Kurulunun Görevleri" başlıklı 7. Maddesinin L bendi;

"İ) Rektörlerin disiplin işlemlerini kovuşturmak ve karara bağlamak, öğretim elemanlarından bu Kanunda öngörülen görevleri yerine getirmekte yetersizliği görülenler ile bu Kanunla belirlenen yükseköğretimin amaç, ana ilkeleri ve öngördüğü düzene aykırı harekette bulunanları rektörün önerisi üzerine veya doğrudan, normal usulüne göre, yükseköğretim kurumları ile ilişkilerini kesmek veya denenmek üzere başka bir yükseköğretim kurumuna atamak," hükmünü içeriyordu. Ancak Anayasa Mahkemesi'nin 22.12.2011 gün ve 2010/20E. 2011/166K. sayılı ilamı ile bentde yer alan "veya denenmek üzere başka bir yükseköğretim kurumuna atamak" deyimini iptal edilmiştir.

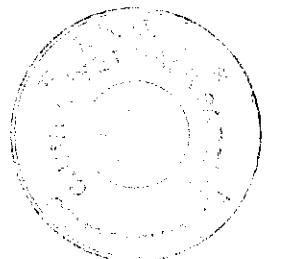
Hukuk devleti ilkesinin önkoşullarından biri olan hukuk güvenliği ile kişilerin hukuki güvenliğinin sağlanması amaçlanmaktadır. Hukuk güvenliği ilkesi, hukuk normlarının öngörülebilir olmasını, bireylerin tüm eylem ve işlemlerinde devlete güven duyabilmesini, devletin de yasal düzenlemelerinde bu güven duygusunu zedeleyici yöntemlerden kaçınmasını gerekli kılar.

Anayasa'nın 130. maddesinin dokuzuncu fıkrasında, öğretim elemanlarının görevleri, unvanları, atama, yükselme ve emeklilikleri, disiplin ve ceza işleri, malî işler, özlük hakları, öğretim elemanlarının uyacakları koşullar, üniversitelerarası ihtiyaçlara göre öğretim elemanlarının görevlendirilmesi, öğrenim ve öğretimin hürriyet ve teminat içinde ve çağdaş bilim ve teknoloji gereklerine göre yürütülmesine ilişkin hususların kanunla düzenleneceği yolunda bir hükme yer verilmektedir. Anayasa'nın 130. Maddesinde ise üniversite öğretim üyelerine belirli haklar ve yetkiler tanınmış olduğu, bilimsel özgürlük, serbestçe araştırmada ve yayında bulunabilme, öğrenim ve öğretimi özgürlük ve güvence içinde sürdürebilme hak ve yetkilerinin bunlara örnek olarak gösterilebileceği; bu düzenlemeler dikkate alındığında, öğretim elemanlarının denenmek üzere başka bir yükseköğretim kurumunda görevlendirilmeleri halinde öğretim üyelerine tanınan güvencelerin sağlanabilmesi, hukuki güvenliğin oluşturulabilmesi için görevlendirmenin süresinin, bu süre içinde ilgili hakkında uygulanacak işlemlerin, ilgilinin çalışmalarının ve faaliyetlerinin izlenmesi yöntem ve esasları ile kadro durumunun ne olacağı konularının Yasada açıkça düzenlenmesi gerektiği halde bu hususlara 2547 sayılı Yasa'nın 7/İ maddesinde yer verilmemiştir. Ayrıca, 2547 sayılı Yasa'nın 7/İ maddesi uyarınca yapılan atamanın denenmek üzere geçici bir süre görevlendirme mi yoksa naklen atama niteliğinde mi olduğu hususunun da açıklık taşımadığı; belirtilen nedenlerle kuralın Anayasa'nın 130. maddesinin yedinci ve dokuzuncu fıkralarına aykırı olduğu; Anayasa'nın 130. maddesine aykırılık oluşturan kuralın, aynı zamanda Anayasa'nın 2. maddesinde ifadesini bulan "hukuk devleti ilkesi"ne de aykırılık oluşturmaktadır.

Anayasa'nın 130. maddesinin dokuzuncu fıkrasında, öğretim elemanlarının atanmaları ve disiplin işleri de dahil olmak üzere üniversiteler ve öğretim elemanları ile ilgili birçok hususun kanunla düzenleneceği kuralına yer verilmiştir. Ayrıca 130. maddede, üniversitelerin bilimsel özerkliğe sahip olmalarına vurgu yapılarak, öğrenim ve öğretimin hürriyet ve teminat içinde çağdaş bilim ve teknoloji gereklerine göre yürütülmesi gereğine dikkat çekilmiştir.

İtiraz konusu kuralda, "*denenmek üzere atama*" işleminin öğretim elemanlarına hürriyet ve teminat teşkil edebilecek şekilde düzenlenmemiş olduğu görülmektedir. Denenmek üzere atama işlemini gerektiren ve Yasada "*düzene aykırı hareket etme*" şeklinde ifadelendirilen eylemin ya da "*yetersizlik*" şeklinde ifadelendirilen olgunun hangi hallerde

ortaya çıkacağı ve sayılan bu durumların nasıl tespit edileceğinin açıkça ve öngörülebilir biçimde düzenlenmesine ihtiyaç bulunmaktadır. Ayrıca, “denenmek üzere atama” işlemi, kuralda bu şekilde adlandırılmasa bile özü itibariyle bir tür disiplin cezası niteliğini taşımaktadır. Bu nedenle, denenmek üzere atama işlemini düzenleyen kurallarda, savunma hakkı başta olmak üzere disiplin ve ceza işleri bağlamında öğretim elemanlarına tanınmış hak ve güvencelere yer verilmesi gerekmektedir. İptal edilen yasa kuralı ise belirtilen bu gereklilikleri karşılamamaktadır. Keza, denenmek üzere başka bir yükseköğretim kurumuna atanan öğretim elemanın hangi süreyle atandığının belli olmaması, bu yolla atanan kişinin hak ve yükümlülüklerinin ve deneme sürecinin takip ve sonlandırılmasına ilişkin usul ve esasların Yasada gösterilmemiş olması da Anayasa’nın 130. maddesinin dokuzuncu fıkrası ile bağdaşmamaktadır. Açıklanan nedenlerle kural, Anayasa’nın 2. ve 130. maddelerine aykırı olduğu gerekçesi ile Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilmiştir. İptal edilen hüküm nedeniyle yasada oluşan boşluğun giderilmesi amacıyla değişiklik yapılması amaçlanmıştır.

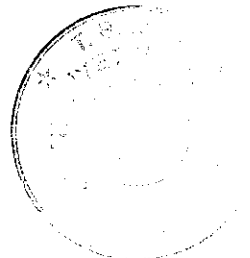


MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- Yükseköğretim Kanunu'nun 7. Maddesinin L bendinde yapılan değişiklikle Anayasa'nın 2. ve 130. maddelerine aykırılığın ortadan kaldırılması amaçlanmıştır. Anayasa Mahkemesince iptal edilen hükümde, "*denenmek üzere atama*" işleminin öğretim elemanlarına hürriyet ve teminat teşkil edebilecek şekilde düzenlenmemiş olduğu görülmektedir. Denenmek üzere atama işlemini gerektiren ve yasada "düzene aykırı hareket etme" şeklinde ifadelendirilen eylemin ya da "yetersizlik" şeklinde ifadelendirilen olgunun hangi hallerde ortaya çıkacağı ve sayılan bu durumların nasıl tespit edileceğinin açıkça ve öngörülebilir biçimde düzenlenmediğinden hukuka aykırı olan hükmün değiştirilmesi amaçlanmıştır.

MADDE 2- Yürürlük maddesidir.

MADDE 3- Yürütme maddesidir.



YÜKSEKÖĞRETİM KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunun 7'nci maddesi "L" bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Rektörlerin disiplin işlemlerini kovuşturmak ve karara bağlamak, öğretim elemanlarından bu Kanunda öngörülen görevleri yerine getirmekte yetersizliği görülenler ile bu Kanunla belirlenen yükseköğretimin amaç, ana ilkeleri ve öngördüğü düzene aykırı harekette bulunanları rektörün önerisi üzerine veya doğrudan, normal usulüne göre, yükseköğretim kurumları ile ilişkilerini kesmek,"

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanunun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

